

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului și de către inculpatul Covalevschi Artur, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

Covalevschi Artur XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.03.2005 – 30.03.2005;

Instanța de apel: 20.04.2005 – 02.06.2005;

Instanța de recurs: 09.08.2019 – 23.10.2019;

Instanța de apel: 19.12.2019 – 19.02.2020;

Instanța de recurs: 09.07.2020 – 02.12.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 30 martie 2005, Covalevschi Artur a fost condamnat în baza art. 186 alin. (1) lit. f) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 1 an.

2. Prima instanță a constatat în fapt că:

Covalevschi Artur, la 21 decembrie 2004, în timpul nopții, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, aflându-se în atelierul ce aparține SRL „Natron V”, situat în situat în str. XXXXX, mun. Chișinău, a sustras: o mașină-unealtă de frezat lemn de model „Makita” la preț de 7694 lei, un ferestrău de tratoraj electric de model „PMZ6000Ă” - 1800 lei, un sfredel electric de model „Phident HD-13” - 1500 lei, un complet de freze - 3000 lei, un ferestrău - 50 lei, un prelungitor electric - 80 lei, astfel cauzând SRL-ului „Natron V” un prejudiciu în proporții mari, în sumă de 14124 lei.

Prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatului de la art. 195 alin. (1) Cod penal în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, ca sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în procuratura sect. Ciocana, Vinițchi Pavel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

3.2. Reprezentantul părții vătămate SRL „Natron V”, Vladiuc A., a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, fiind încasată și paguba materială.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2005, apelul reprezentantului părții vătămate SRL „Natron V”, Vladiuc A., a fost respins în latura penală, ca nefondat.

Au fost admise, apelul procurorului și apelul reprezentantului părții vătămate SRL „Natron V”, Vladiuc A. în latura civilă, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

Covalevschi Artur a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL „Natron V” a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

5.1. Avocatul Druță Boris în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2005 și menținerea sentinței, cu aplicarea față de inculpat a prevederilor Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5.2. Inculpatul Covalevschi Artur, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate. Recurentul a indicat că, fiind bolnav incurabil, imediat după pronunțarea sentinței a plecat în Crimeea, însă după 14 ani s-a însănătoșit și revenind în Republica Moldova, la 17.05.2019 a fost reținut pe Aeroportul Chișinău. Nu cunoștea despre faptul că a fost rejudecată cauza, se căiește sincer de cele comise, fiind posibilă aplicarea în privința lui a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

6. Prin decizia Colegiului penal al lărgit Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2019, a fost dispusă inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Boris Druță și de inculpatul Covalevschi Artur împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2005, deoarece sunt declarate peste termen.

7. Inculpatul Covalevschi Artur, la data de 11 iulie 2019, a înaintat cerere de apel împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chisinau din 30 martie 2005, solicitând casarea acesteia.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, apelul inculpatului Covalevschi Artur a fost respins ca depus peste termen, cu menținerea sentinței fără modificări.

8.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, în cadrul examinării prezentei cauzei penale în instanța de fond, inculpatul Covalevschi Artur a fost prezent în ședințele de judecată, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din 30.03.2005, (f.d. 115), iar, ulterior, după ce inculpatul a primit sentința din 30.03.2005, acest a semnat obligația de nepărăsire a localității (f. d. 123), nedepunând cerere de apel până la 11 iulie 2019.

Astfel, apelul declarat de inculpat la data de 11.07.2019, a fost apreciat ca fiind declarat peste termen, întrucât inculpatul a cunoscut despre sentința primei instanțe, fiind prezent la pronunțarea acesteia, însă nu a contestat-o în termenul prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală

Totodată instanța de apel a considerat că apelul declarat de către inculpat nu poate fi repus în termen, întrucât, inculpatul nici nu a solicitat repunerea în termen, nefiind invocate careva motive întemeiate exhaustiv prevăzute de legiuitor la art. 403 Cod de procedură penală, ce ar indica că a fost în imposibilitate să depună apel în termen.

Instanța de apel a notat că termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită cert prin lege, acesta fiind absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac, or, art. 230 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, prevede că în cazul în care pentru exercita ea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

9. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel din 19 februarie 2020, au declarat recursuri ordinare:

9.1. Inculpatul Covalevschi Artur, prin care invocând faptul că a executat jumătate din pedeapsa de 2 ani închisoare, a solicitat aplicarea prevederilor art. 92 alin. (1²) Cod penal, urmând a fi înlocuită jumătate din partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

9.2. Avocatul Druță Boris în numele inculpatului Covalevschi Artur, prin care a solicitat repunerea în termenul legal de declarare a recursului, casarea Deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, cu aplicarea față de Covalevschi Artur a Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

10. Referință asupra recursurilor declarate, nu a fost depusă.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Examinând argumentele recursului declarat, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, la adoptarea căreia instanța de apel a respectat normele prescrise la art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează expres că termenul declarării apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Instanța de recurs reține că, potrivit materialelor cauzei în cadrul judecării prezentei cauzei în instanța de fond, inculpatul Covalevschi Artur a fost prezent în ședințele de judecată, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din 30 martie 2005, (f.d. 115, vol. 1), iar, ulterior, după ce inculpatul a primit **sentința din 30 martie 2005**, acesta a semnat personal obligația de nepărăsire a localității (f.d. 123, vol. 1), iar **cererea de apel împotriva sentinței a fost declarată la 11 iulie 2019**.

Astfel, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel privind respingerea apelului inculpatului ca fiind declarat peste termen, este una corectă, iar argumentele recurențelor cu privire la omiterea termenului de apel nu sunt relevante și nu pot constitui temei pentru casarea deciziei recurate. Din aceste considerente instanța de recurs nu se va expune asupra solicitărilor din recursuri care vizează fondul cauzei, deoarece recursurile sunt în esența sa inadmisibile.

Aici urmează a se menționa, că în cazul în care inculpatul era interesat de soarta dosarului, acesta avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de apel, fapt însă ignorat de aceasta, ce, în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a apelului.

Pe cale de consecință, instanța de recurs conchide că, la caz nu sunt identificate temeiuri legale pentru casarea deciziei recurate, întrucât aceasta este legală și întemeiată, deoarece la judecarea cauzei instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, recursurile ordinare declarate de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului și de către inculpatul Covalevschi Artur, urmând a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

12. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului și de către inculpatul Covalevschi Artur, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, în cauza penală în privința lui **Covalevschi Artur XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 ianuarie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor